

(Legeforeningen)

Med forbehold om endringer
SPERRET til

Gro Harlem Brundtland

I en artikkel i tidsskriftets jubileumsnummer fant jeg denne setning av Per Fugelli: Legeforeningen må ikke bare være mafia - den må være frelsesarme også.

For min del vil jeg konstatere at den har vært begge deler. Som fagforening har den vært en dyktig talsmann for medlemmenes interesser. Men den har også hatt et bein solid plantet i et helsepolitisk engasjement, som har gitt foreningen og legene, en sentral rolle i utviklingen av det norske helsevesen, og en tillit i det norske folks bevissthet.

Kampen mot folkesykdommene, engasjement i helseopplysning og i legeetiske spørsmål har vært viktige linjer bakover.

Knapt noen yrkesorganisasjon har satset så sterkt på videre- og etterutdanning og en mest mulig effektiv intern kontroll når det gjelder den faglig - etiske standard.

Det norske samfunn har mye å takke Legeforeningen for, på disse og andre områder, og på vegne av Regjeringen er det en glede å fremføre den takken her og nå.

Hva kan vi så regne med ligger foran oss ?

Har vi enda mer bruk for mafia - eller for frelsesarme? Jeg tror det er tid for økt samfunnsengasjement.

Mange trekk i den nasjonale og internasjonale utviklingen gir grunnlag for dette. Talldiskusjonen om hvor mange titusener som vil dø etter kjernekraftulykken i Kiev vil fortsette, faglig og politisk, uten at den viser oss noe helt grunnleggende.

Vi trenger mer samarbeid, felles ansvar og vilje til å se helhet og sammenheng. Vi trenger all den innsikt og erfaring vi kan samle for å bevare de verdiene vi har skapt og bygge en tryggest mulig fremtid for kommende generasjoner.

Teknologien sprenger stadig nye grenser, betyr nye trusler og nye muligheter i forhold til helse og miljø.

Forvaltningen av de ressurser vi rår over, og de muligheter og farer vi selv skaper, blir en stadig mer krevende, og mer sammensatt oppgave.

Den påkaller samling av krefter, den påkaller et helhetssyn, nasjonalt som internasjonalt. Den påkaller samling av felles verdier og felles interesser, mer enn av særinteresser.

Ole Didrik Lærum avsluttet sitt historiske tilbakeblikk tidligere i dag med å oppsummere sentrale utviklingstrekk og kaste blikket fremover. Jeg tror han har rett når han sier at den moderne legen er i ferd med å bli generalist på ny. Kunnskapsekspløsjonen og informasjonsteknologien vil gjøre det mulig igjen å integrere, ikke bare spesialisere. Vi må forene spesialistene og sikre samarbeid over de mange faggrensene innenfor helsetjenesten og forskningen.

Det må være en helt sentral oppgave for Legeforeningen å være med å forvalte kunnskapene fra medisinens utvikling, slik foreningen har gjort gjennom hele sin historie. Enda sterkere enn før vil evnen til en slik forvaltning avgjøre det faglige og etiske nivå i den norske legestand, og den norske helse-tjeneste. Samtidig gi ulike bidrag til verdiene og kvalitetene i det norske samfunnet.

Vi trenger legenes innsikt og utsyn i videreutviklingen av en norsk helsetjeneste som skal være av høyeste kvalitet og standard, og som befolkningen i alle deler av landet vil oppfatte som sin. Da er det også med glede jeg konstaterer at det er en ganske utbredt oppfatning blant mine kolleger i dag det Per Fugelli avslutter med i sin artikkel: Det nytter ikke lenger å stenge de nye fagene, demokratiseringstendensene, forbrukerinteressene og politikerne ute.

Selv om det kan være uenighet om hvordan vi best møter de nye utfordringer vi står overfor, er jeg sikker på at det er bred enighet om at vi også fremover må ha et førsteklasses helsevesen, medisinsk og etisk. Den verdi det er å ha et helsevesen med høy tillit, vil ikke minst denne forsamlingen forstå betydningen av. Vi har felles interesse i det å sikre et så sentralt mål.

Det er i de siste årene brukt mange sterke ord på å betegne situasjonen i deler av vårt helsevesen. Og vi skal ikke, selv ikke i forbindelse med et jubileum, konsentrere oss så mye om det positive at vi overser de områdene det fortsatt er mye ugjort. Men la oss huske på at vanskeligheter og kriser også skaper muligheter. Det er opp til både de politiske myndigheter - og de faglige medspillere å gripe disse mulighetene. Jeg har sterk tro på vår legestands evne og vilje til å være med på å møte disse utfordringene.

Når Legeforeningen nå tar fatt på sine neste 100 år, håper jeg foreningen fører videre sine tradisjoner med å vise ansvar - både for medlemmenes ve og vel - og folkehelsens ve og vel. At det første skal ivaretas kan ingen være i tvil om. Og utspillet om et røykfritt Norge innen år 2 000, burde tyde på at foreningen også i fremtiden vil stå på to bein - ett i fagforeningsinteressene - og ett i folkehelsens tjeneste.

På vegne av Regjeringen vil jeg ønske foreningen hjertelig til lykke med de første 100 år. Jeg vil invitere til et nært samarbeid med de politiske myndigheter, et samarbeid som ikke bør vente hverken uker, måneder eller år.

Legeforeningen har foreslått å gjøre landet røykfritt i løpet av de neste 5000 dagene. Men de har ennå ikke lansert å følge Gorvatsjovs kamp mot drikkevanene - så det er vel - inntil så skjer - tillatt å utbringe en skål for foreningen.